

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Херсонська філія НУК

О. В. ДРОЗД, Л. І. ТУРКОВА

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної та індивідуальної роботи
з дисципліни "ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА"
для студентів денної та заочної форм навчання**

Рекомендовано Методичною радою НУК

Електронне видання
комбінованого використання на DVD-ROM

МИКОЛАЇВ • НУК • 2015

УДК 159.9(076)
Д 75

Автори: О. В. Дрозд, канд. техн. наук, доцент;
Л. І. Туркова, викладач
Рецензент В. В. Шевченко, канд. пед. наук, доцент

Дрозд О. В.
Д 75 Методичні вказівки до самостійної та індивідуальної роботи з дисципліни "Психологія і педагогіка" для студентів денної та заочної форм навчання / О. В. Дрозд, Л. І. Туркова. – Миколаїв : НУК, 2015. – 31с.

Призначено для студентів першого курсу денної та заочної форм навчання, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем "бакалавр" за напрямом підготовки 6.030504 "Економіка підприємства".

УДК 159.9(076)

Навчальне видання

ДРОЗД Оксана Володимирівна
ТУРКОВА Лілія Іванівна

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної та індивідуальної роботи
з дисципліни "ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА"
для студентів денної та заочної форм навчання**

Комп'ютерне верстання *А. Й. Лихіна*
Коректор *М. О. Паненко*

© Дрозд О. В., Туркова Л. І., 2015
© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2015

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 2,0. Об'єм даних 530 кб.
Тираж 15 прим. Вид. № 54. Зам. № 111.

Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв України, 9, м. Миколаїв, 54025
E-mail : publishing@nuos.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2506 від 25.05.2006 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1. Основні характеристики навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 0305 "Економіка і підприємництво", напрям підготовки 6.030504 "Економіка підприємства"	Вибіркова	
Модулів – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання "Взаємозв'язок між згуртованістю та успішністю в студентській групі"			
Загальна кількість годин – 180		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 2-й семестр – 4; самостійної роботи студента: 2-й семестр – 8		2-й	2-й
		Лекції, год.	
		30	8
		Практична робота, год.	
		30	8
		Самостійна робота, год.	
		120	164
		Види контролю:	
		ПМК	залік

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 0,5:1; для заочної форми навчання – 0,09:1.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета вивчення дисципліни "Психологія і педагогіка" – пізнати закономірності психічної діяльності особистості; сформувати потребу в особистісному розвитку; навчатись виявляти психологічні особливості інших людей та будувати позитивні стосунки з оточенням і досягати індивідуальних цілей у процесі навчання.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- засвоєння основних термінів і понять психології та педагогіки на рівні відтворення, тлумачення та використання їх у повсякденному та професійному житті;

- формування вмінь і навичок використання психодіагностичних методик відповідно до їх призначення, психологічних знань про людину для аналізу конкретних життєвих ситуацій.

2.3. Предмет дисципліни – психіка людини та закономірності формування особистості в процесі виховання, навчання й освіти.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Змістовий модуль 1.

Цілі та завдання психолого-педагогічної підготовки

Тема 1. Цілі та завдання психолого-педагогічної підготовки. Психологія та педагогіка як науки. Зв'язок між психологією та педагогікою. Структура та основні завдання психологічних дисциплін. Педагогічні дисципліни. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Джерела інформації: [1, с. 5–16]; [2, с. 4–25].

Тема 2. Психіка та її розвиток. Поняття про психологію. Мозок, його будова і функції. Психіка, сигнальні системи, поведінка людини. Свідомість та її характеристики. Несвідоме, підсвідоме, надсвідоме.

Джерела інформації: [3, с. 16–80]; [4, с. 25–85].

Тема 3. Форми вияву психіки: психічні процеси, стани і властивості. Поняття про психічні стани. Характеристика емоцій. Афективний стан та афекти. Настрій: емоційне забарвлення поведінки і діяльності. Стресовий стан. Фрустрація як дезорганізація свідомості та діяльності. Основні емоційні стани.

Джерела інформації: [6, с. 285–316]; [7, с. 249–315].

Модуль 2

Змістовий модуль 2.

Особистість. Структура особистості

Тема 4. Рівні вияву психіки: свідомий і несвідомий. Організм, психіка. Рефлекси. Розвиток психіки й поведінка живих істот. Свідомість та її характеристики. Несвідоме, підсвідоме, надсвідоме.

Джерела інформації: [8, с. 116–147]; [9, с. 351–347].

Тема 5. Особистість. Структура особистості. Людина, індивід, особистість, індивідуальність. Становлення, розвиток та формування особистості. Історичні аспекти вивчення про темперамент. Дослідження І.П. Павлова про чотири основні типи нервової системи. Основні компоненти особистості. Підходи до опису структури особистості. Структура особистості за її властивостями.

Джерела інформації: [10, с. 400–437]; [12, с. 215–249].

Тема 6. Розвиток особистості та "Я–концепція". Типологічні теорії особистості. Активність особистості та самоуправління. Акцентуація особистості. Оцінка особистості. Основні напрями використання знань психіки людини: прогнозування, діагностика та інтерпретація. Психологічна характеристика особистості як основа пізнання себе та інших. Спрямованість особистості. Модель світу: "Я–образ", "Я–концепція".

Джерела інформації: [13, с. 316–347]; [15, с. 315–349].

Модуль 3

Змістовий модуль 3.

Діяльність як форма активності особистості

Тема 7. Діяльність як форма активності особистості. Феномен діяльності. Діяльність та її характерні особливості. Основні види і типи діяльності. Гра, навчання, праця, спілкування.

Джерела інформації: [26, с. 197–212].

Тема 8. Спілкування та міжособистісні стосунки. Педагогічне спілкування. Організаційно-психологічна структура індивідуальної діяльності та її елементи. Суб'єкт, мета, мотиви, процес, предмет, засіб, умови, продукт, результат. Діяльність та особистість – взаємовплив.

Джерела інформації: [27, с. 139–157].

Тема 9. Освіта в культурі людства. Взаємозв'язок освіти і культури як необхідний передумові розвитку людського суспільства. Сутність понять "освіта", "культура" та їхній вплив на суспільний розвиток. Проблема людини в культурному середовищі, значення мистецтва, зокрема музичного, в освітньо-культурному становленні особистості.

Джерела інформації: [29, с. 66–93].

Тема 10. Навчання та виховання – шляхи розвитку особистості. Особливості розвитку у різному віці. Феномен освіти. Співвідношення основних категорій: освіта, навчання, виховання, розвиток особистості. Педагогіка як наука про освіту: предмет, цілі, завдання, методи, принципи, закономірності. Педагогічна система. Педагогічна технологія. Сучасні теорії, концепції, парадигми навчання і виховання.

Джерела інформації: [30, с. 212–229]; [32, с. 166–176].

Тема 11. Управління та самоуправління навчальною діяльністю. Поняття управління, система освіти в Україні. Принципи управління навчальною діяльністю. Органи державного управління освітою в Україні. Державні нормативні документи, що визначають зміст освіти.

Джерела інформації: [34, с. 340–348].

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розподіл навчального часу модулів за змістовими модулями наведений у таблиці 2.

Таблиця 2. Розподіл навчального часу модулів за змістовими модулями

Назва змістових модулів і тем дисципліни	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	у тому числі				у тому числі			
	Разом	Лекції	Практичні роботи	Самостійна робота	Разом	Лекції	Практичні роботи	Самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1 Цілі та завдання психолого-педагогічної підготовки								
Тема 1. Цілі та завдання психолого-педагогічної підготовки. Психологія та педагогіка як науки	14	2	2	10	14	2	2	14
Тема 2. Психіка та її розвиток	17	4	4	9	15			11
Тема 3. Форми вияву психіки: психічні процеси, стани і властивості	14	2	2	10	16			16
Разом за змістовим модулем	45	8	8	29	45	2	2	41
Модуль 2								
Змістовий модуль 2 Особистість. Структура особистості								
Тема 4. Рівні вияву психіки: свідомий і несвідомий	14	2	2	10	14	2	2	14
Тема 5. Особистість. Структура особистості	17	4	4	9	15			11
Тема 6. Розвиток особистості та "Я – концепція"	14	2	2	10	16			16
Разом за змістовим модулем	45	8	8	29	45	2	2	42
Модуль 3								
Змістовий модуль 3 Діяльність як форма активності особистості								
Тема 7. Діяльність як форма активності особистості	16	2	2	12	18	4	4	16
Тема 8. Спілкування та міжособистісні стосунки. Педагогічне спілкування	20	4	4	12	18			16

Продовж. табл. 2

Назва змістових модулів і тем дисципліни	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
		Лекції	Практичні роботи	Самостійна робота		Лекції	Практичні роботи	Самостійна робота
Модуль 3								
Змістовий модуль 3 Діяльність як форма активності особистості								
Тема 9. Освіта в культурі людства. Взаємозв'язок освіти і культури як необхідний передумові розвитку людського суспільства	18	2	2	14	18	4	4	18
Тема 10. Навчання та виховання – шляхи розвитку особистості	20	4	4	12	18			16
Тема 11. Управління та самоуправління навчальною діяльністю	16	2	2	12	18			16
Разом за змістовим модулем	90	14	14	62	90	4	4	82
Разом з дисципліни	180	30	30	120	180	8	8	164

Примітка: для студентів заочної форми навчання читаються оглядові лекції за темами змістових модулів в обсягах відповідно до табл. 2.

5. ПРАКТИЧНА РОБОТА

Практичне заняття є формою навчального заняття, яке проводиться в аудиторії і під час якого викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно до сформульованих завдань.

Практичне заняття проводиться зі студентами, кількість яких не перевищує половини академічної групи. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі, тестах та контрольних питаннях для визначення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх студентами на занятті. Теми практичних занять наведені в табл. 3.

Таблиця 3. Завдання на практичну роботу студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Цілі та завдання психолого-педагогічної підготовки. Психологія та педагогіка як науки	2
2	Психіка та її розвиток	4
3	Форми вияву психіки: психічні процеси, стани і властивості	2
4	Рівні вияву психіки: свідомий і несвідомий	2
5	Особистість. Структура особистості	4
6	Розвиток особистості та "Я – концепція"	2
7	Спілкування та міжособистісні стосунки. Педагогічне спілкування	2
8	Діяльність як форма активності особистості	4
9	Освіта в культурі людства. Взаємозв'язок освіти і культури як необхідний передумові розвитку людського суспільства	2
10	Навчання та виховання – шляхи розвитку особистості	4
11	Управління та самоуправління навчальною діяльністю	2
Разом		30

Примітка. Студенти заочної форми навчання виконують практичні роботи за темами 1, 5, 11.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна (позааудиторна) робота студентів полягає в опрацюванні лекційного матеріалу, підготовці до семінарських занять, підготовці доповідей і рефератів, вивченні статистичних матеріалів і законодавчих актів, додаткової літератури. Самостійна робота будується на основі використання методичних матеріалів до семінарських занять, які містять питання і завдання по кожній темі. Домашні завдання формується на основі підручників і навчальних посібників. У процесі самостійної роботи студенти виконують індивідуальні завдання по окремих розділах курсу.

Метою самостійної роботи студентів є оволодіння фундаментальними знаннями, професійними вміннями і навичками діяльності по профілю, досвідом творчої, дослідної діяльності.

Самостійна робота включає в себе такі етапи:

– попередній – аналіз матеріалу, постановка проблем і задач, короткий усний або письмовий інструктаж (здійснюється викладачем у письмовій або усній формі);

– основний – студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження і вимірювання, виконують дії пошукового характеру.

До самостійної роботи студентів при вивченні даного курсу відносяться:

а) робота на лекції: конспектування, складання або стеження за планом читання лекції, опрацювання конспекту лекції, доповнення конспекту рекомендованою літературою;

б) самостійне вивчення окремих тем та питань на основі рекомендованої навчальної літератури;

в) реферування літератури;

г) анутовання книг, статей;

д) поглиблений аналіз науково-методичної літератури, виконання завдань пошуково-дослідницького характеру;

е) участь у науково-дослідницькій роботі студентів, у роботі студентських наукових конференцій: підготовка доповідей, рефератів, тез, статей;

ж) використання банків комп'ютерних даних;

з) підготовка відповідей на контрольні питання;

к) підготовку до підсумкового модульного контролю (ПМК).

Підготовка самостійних робіт у рамках модуля здійснюється таким чином: використовуючи одержані рекомендації викладача і методичні посібники, студент у домашніх (позааудиторних) умовах готує самостійну роботу і здає її викладачу в позначені терміни. Для підготовки самостійної роботи студент одержує завдання (вимоги за модулем), в якому описується характеристика модуля, зокрема кінцеві навчальні результати, ключові проблеми, організація роботи, варіанти завдань, вимоги до виконання, оцінка результатів.

Опрацювання лекційного матеріалу здійснюється шляхом вивчення конспекту лекцій та рекомендованої літератури.

Окрім лекційного матеріалу слід вивчати матеріали індивідуальної та самостійної тематик, використовуючи рекомендовану основну та додаткову літературу. Якщо виникають окремі непорозуміння, то потрібно звернутися за консультацією до викладача.

Детальніше перелік завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань студентів і термін їх виконання наведений у табл. 4.

Також під час виконання індивідуальних завдань студент повинен закріпити теоретичний лекційний та практичний матеріал, навчитися самостійно працювати з літературою, складати програми, виходячи з поставленої задачі. Кожне завдання виконується студентом індивідуально за консульта-

тивною допомогою викладача. Індивідуальна робота студента включає в себе написання реферату за обраною темою.

Таблиця 4. Завдання для самостійної роботи та індивідуального завдання студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Структура та основні завдання психологічних дисциплін	10
2	Психіка, сигнальні системи, поведінка людини	9
3	Фрустрація як дезорганізація свідомості та діяльності	10
4	Розвиток психіки й поведінка живих істот	10
5	Дослідження І.П. Павлова про чотири основні типи нервової системи	9
6	Психологічна характеристика особистості як основа пізнання себе та інших	10
7	Діяльність як форма активності особистості	12
8	Організаційно-психологічна структура індивідуальної діяльності та її елементи	12
9	Сутність понять "освіта" і "культура" та їхній вплив на суспільний розвиток	14
10	Сучасні теорії, концепції, парадигми навчання і виховання	12
11	Державні нормативні документи, що визначають зміст освіти	12
Разом		120

Даним завданням є реферат. Реферат – короткий точний виклад суті певного питання, теми на основі репрезентативних книг, монографій або інших першоджерел. Реферат повинен містити основні фактичні відомості і висновки з даного питання. Реферат вимагає від студента аргументованого викладу власних думок з даного питання. Студент повинен викласти розгорнені аргументи, міркування, порівняння. Матеріал подається не стільки в розвитку, скільки у формі констатації або опису.

Теми та вимоги щодо обсягу реферату визначаються викладачем. Як правило, обсяг реферату становить 15 сторінок

друкованого тексту. Існують вимоги щодо кількості джерел, які використовуються в рефераті, зазвичай їх повинно бути не менше 8. Текст друкують з однієї сторони стандартного аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм); комп'ютерний набір – 14 кегль, 1,5 інтервали, шрифт Times New Roman; розмір берегів (полів): ліве – 25 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Нумерацію сторінок, пунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №. Першою сторінкою реферату є титульна сторінка, яка включається до загальної нумерації сторінок і на якій номер сторінки не ставиться. План, що розміщують після титульної сторінки, нумерують як другу сторінку. Нумерація без крапки після неї проставляється у правому верхньому куті подальших сторінок.

Усне повідомлення за темою реферату передбачає підготовку виступу тривалістю 5 хвилин. При цьому не потрібно зачитувати чи переказувати реферат, досить викласти мету та завдання реферату, структуру, основні положення і висновки.

Перелік тем для виконання реферату

1. Психологізація – один з найважливіших та дискусійних напрямків ХХ століття.
2. Свідомість, підсвідомість та її роль у поведінці людини.
3. Гуманістичний напрямок та його значення у розвитку сучасної психологічної допомоги.
4. Квантова психологія – психологія ХХІ століття.
5. Нейролінгвістичне програмування, його значення в психології.
6. Методика розробки психологічних тестів.
7. Формування позитивного мислення.
8. Оцінка та розвиток інтелекту.
9. Роль і значення установки в поведінці людини.

10. Мотивація агресивної та соціальної поведінки.
11. Психічний стан людини та уміння керувати собою.
12. Психологічна схожість та відмінність статей.
13. Індивідуально-психологічні особливості та їх діагностування.
14. Саморозвиток особистості студента в процесі навчання.
15. Психолого-педагогічна корекція особистісних порушень.
16. Міжособистісні відносини, їх сутність та підтримка.
17. Педагоги про цілі та ідеали виховання.
18. Національне виховання – яким йому бути?
19. Особливості взаємовідносин та поведінки людини в малій (робочій) групі.
20. Особливості поведінки людини в натовпі.
21. Психологічні проблеми лідерства в малій групі.
22. Проблеми психологічної спільності людей.
23. Міжособистісні конфлікти: психологічні причини та способи розв'язання.
24. Взаємовідносини в сім'ї як психолого-педагогічна проблема.
25. Внутрішня гармонія та психологічне здоров'я.
26. Ринок та молодь: соціально-психологічні проблеми адаптації.
27. Соціально-психологічні проблеми розшарування.
28. Безробіття та його вплив на стан і поведінку людини.
29. Можливості та обмеження у психічному житті.
30. Освіта і виховання сучасного професіонала.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Як методичне забезпечення використовуються конспект лекцій, методичні вказівки до виконання самостійної та індивідуальної роботи студентів та нормативно-правові акти. Крім традиційних паперових носіїв, конспект лекцій та методичні вказівки використовуються в електронному вигляді.

Для поглибленого вивчення дисципліни рекомендується систематичне фахових журналів та використання ресурсів Інтернет.

З метою роз'яснення найбільш складних питань дисципліни та підвищення якості виконання індивідуального завдання слід проводити групові та індивідуальні консультації за розкладом кафедри.

Під час проведення контрольних заходів рівень засвоєння матеріалу змістових модулів оцінюється шляхом написання контрольних робіт та їх захисту.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Модульний контроль є невід'ємною частиною кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Основна його мета – підвищення якості вищої освіти за рахунок створення умов для систематичної планомірної роботи студента протягом усього семестру і надання можливості вивчення і контролю засвоєння теоретичного і практичного матеріалу навчальних дисциплін окремими частинами, які називаються "модуль".

Модуль складається з одного чи декількох логічно завершених розділів дисципліни, зміст яких розглядається під час різних видів навчальних занять (лекцій, практичних занять, семінарів, самостійної роботи студентів). При вивченні дисципліни студентам рекомендується використовувати основну та додаткову літературу, конспект лекції, а також джерела з мережі Internet.

Навчальний процес вивчення дисципліни складається з трьох модулів. При вивченні дисципліни проводиться поточний та підсумковий модульний контроль.

8.1. Поточний контроль

Поточний контроль охоплює:

- якість роботи на заняттях;
- пропуски лекційних занять.

Підсумковий модульний контроль проводиться по завершенні вивчення усіх модулів поточного семестру. До підсумкового модульного контролю студент допускається при умові виконання усіх елементів відповідних модулів та одержання не менше ніж 50 балів поточного контролю.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав не менше 60 балів, він може бути звільненим від складання підсумкового семестрового контролю.

Якщо студент бажає підвищити підсумкову оцінку, він має можливість виконати додаткові завдання.

8.2. Підсумковий контроль

Підсумковий модульний контроль складається з теоретичних та практичних питань. За відповідь на теоретичні питання без помилок, або з однією незначною помилкою студент отримає максимальну оцінку. За неповні відповіді або з помилками, знижується кількість отриманих балів. При неправильній відповіді або при відсутності відповіді бали не нараховуються.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Кількість балів для зарахування модуля наведені у табл. 5. За кожне пропущене лекційне заняття без поважних причин знімається по одному балу.

Кількість залікових балів за індивідуальну та самостійну роботу встановлюється відповідно до їх складності і оцінюється від 5 до 8 балів. При виконанні роботи з декількома незначними помилками оцінка знижується на 1–3 бали.

Таблиця 5. Розподіл залікових балів за модулями

Модуль	Змістовий модуль	Сума залікових балів	Тема	№ практичної роботи	Поточні бали за виконання практичної роботи	№ самостійної роботи	Поточні бали за виконання самостійної роботи	Необхідна кількість балів для зарахування модуля
1	1	20–35	T1	1	2–4	1	14–23	20
			T2	2	2–4			
			T3	3	2–4			
2	1	20–35	T4	4	2–4	2	14–23	20
			T5	5	2–4			
			T6	6	2–4			
3	1	20–30	T7	7	2–3	3	10–15	20
			T8	8	2–3			
			T9	9	2–3			
			T10	10	2–3			
			T11	11	2–3			

Примітка: T1, T2 ... T11 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За всі контрольні заходи протягом семестру студент може отримати від 0 до 100 балів. У табл. 6 наведена оцінка знань студентів залежно від набраної суми балів та відповідність їх за оцінкою ECTS та національною системою.

Таблиця 6. Бальна оцінка знань студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. ПИТАННЯ ДЛЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Контрольні питання до 1-го модуля

1. Зв'язок між психологією та педагогікою.
2. Структура психологічних дисциплін.
3. Завдання педагогічної, вікової, психології праці, соціальної психології, юридичної, воєнної та інших видів прикладної психології.
4. Особливе місце загальної психології.
5. Педагогічні дисципліни.
6. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
7. Проблема методу дослідження в психології.
8. Структура психологічних методів.
9. Педагогічна дійсність та її вивчення.
10. Традиційні психолого-педагогічні методи дослідження.
11. Теоретичні методи дослідження: аналіз, синтез, дедукція, аналогія, моделювання, методи математичної статистики, екстраполяція.
12. Емпіричні методи дослідження: спостереження, експеримент, інтерв'ю, анкетування, тестування, бесіда, вивчення продуктів діяльності, метод рейтингу, узагальнення незалежних характеристик, метод експертних оцінок, соціометрія.
13. Психологічний, педагогічний експеримент.
14. Поняття про психологію, факти, закономірності, механізми психічних явищ.
15. Мозок, його функції та будова, центральна та периферична нервові системи.
16. Психіка, дві сигнальні системи, поведінка людини. Свідомість та її характеристики, несвідоме, підсвідоме, надсвідоме.
17. Штучний інтелект.

18. Поняття про психічні стани.
19. Характеристика емоцій.
20. Афективний стан та афект.
21. Настрій: емоційне забарвлення поведінки та діяльності.
22. Стресовий стан та його перебіг. Зовнішні прояви емоційного стану.
23. Основні емоційні стани – класифікація.
24. Психічні стани, пов'язані з фізіологією людини: сон, сновидіння, гіпноз, летаргічний сон, лунатизм.
25. Увага. Механізми уваги, мимовільна, довільна, післядовільна увага.
26. Відчуття, класифікація відчуттів, закон Вебера-Фехнера, поняття про адаптацію та взаємодію відчуттів.
27. Сприйняття та його сутність, сприйняття людиною свого оточення.
28. Пам'ять, теорії пам'яті, види та процеси пам'яті.
29. Мислення як аналітико-синтетична діяльність мозку: асоціативність, судження, умовиводи, розуміння, уява.
30. Воля та вольові дії.

Контрольні питання до 2-го модуля

1. Історичні аспекти вивчення про темперамент.
2. Дослідження І.П. Павлова про чотири основні типи нервової системи.
3. Жвавий, спокійний, нестримний, слабкий типи (сангвінік, флегматик, холерик, меланхолік).
4. Художній, мислительний та художньо-мислительний типи нервової діяльності.
5. Концепція Г. Айзенка про екстравертність, інтравертність та нейротизм як основні параметри особистості.
6. Типологічні теорії особистості. Типологія Кречмера, школа темпераменту Шелдона.

7. Основні компоненти особистості (скерованість, можливість, характер, самоуправління).
8. Акцентуація особистості.
9. Розвиток та теорії розвитку особистості.
10. Етапи розвитку життя людини. Характеристика періоду раннього дитинства до трьох років.
11. Психофізіологічна характеристика дітей дошкільного віку.
12. Особливості препубертатного періоду.
13. Розвиток психіки в пубертатний і юнацький період.
14. Зрілий вік.
15. Пресенільний період.
16. Сенільний період і період старіння.
17. Я–концепція. Психологічний захист.
18. Міжособистісні стосунки, спілкування.
19. Особистість і діяльність
20. Свідомість та її характеристики, несвідоме, підсвідоме, надсвідоме.
21. Штучний інтелект.
22. Поняття про психічні стани.
23. Характеристика емоцій.
24. Афективний стан та афект.
25. Настрій: емоційне забарвлення поведінки та діяльності.
26. Стресовий стан та його перебіг. Зовнішні прояви емоційного стану.
27. Основні емоційні стани – класифікація.
28. Психічні стани, пов'язані з фізіологією людини: сон, сновидіння, гіпноз, летаргічний сон, лунатизм.
29. Увага. Механізми уваги, мимовільна, довільна, післядовільна увага.
30. Відчуття, класифікація відчуттів, закон Вебера-Фехнера, поняття про адаптацію та взаємодію відчуттів.

31. Сприйняття та його сутність, сприйняття людиною свого оточення.

32. Пам'ять, теорії пам'яті, види та процеси пам'яті.

33. Мислення як аналітико-синтетична діяльність мозку: асоціативність, судження, умовиводи, розуміння, уява.

34. Воля та вольові дії.

35. Історичні аспекти вивчення про темперамент.

36. Дослідження І.П. Павлова про чотири основні типи нервової системи.

37. Жвавий, спокійний, нестримний, слабкий типи (сангвінік, флегматик, холерик, меланхолік).

38. Художній, мислительний та художньо-мислительний типи нервової діяльності.

39. Концепція Г. Айзенка про екстравертність, інтравертність та нейротизм як основні параметри особистості. Типологічні теорії особистості. Типологія Кречмера.

Контрольні питання до 3-го модуля

1. Основні компоненти особистості (скерованість, можливість, характер, самоуправління).

2. Акцентуація особистості.

3. Розвиток та теорії розвитку особистості.

4. Етапи розвитку життя людини. характеристика періоду раннього дитинства до трьох років.

5. Психофізіологічна характеристика дітей дошкільного віку.

6. Особливості препубертатного періоду.

7. Розвиток психіки в пубертатний і юнацький період.

8. Зрілий вік.

9. Пресенільний період.

10. Сенільний період і період старіння.

11. Я-концепція. Психологічний захист.

12. Міжособистісні стосунки, спілкування.

13. Особистість і діяльність.
14. Співвідношення між культурою і освітою.
15. Ретроспектива розвитку освітніх систем і шкіл.
16. Історичний аспекти розвитку освіти в Україні.
17. Освіта в Україні: мета, принципи, структура, засади освіти.
18. Вища освіта в Україні.
19. Наукові ступені і вчені звання в Україні.
20. Предмет і завдання педагогіки.
21. Цілі виховання.
22. Принципи виховання.
23. Методи виховання.
24. Стратегії виховання.
25. Психологічна сутність самовиховання.
26. Індивідуалізація виховної роботи.
27. Особливості перевиховання школярів.
28. Навчання: викладання та учіння, знання, уміння та навички.
29. Управління процесом навчання.
30. Закони, закономірності та принципи навчання.
31. Зміст освіти та документи, які його відображають.
32. Контроль, види, методи навчання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. **Лозниця, В. С.** Психологія і педагогіка: основні положення [Текст] : навч. посібник для самост. вивч. дисц. / В. С. Лозниця. – К., 2009. – 304 с.
2. **Аркас, М.** Історія України-Русі [Текст] / М. Аркас. – К. : Вища шк., 2010. – 456 с.
3. **Абрамова, Г. С.** Вступ в практичну психологію [Електронний ресурс] / Г. С. Абрамова. – К. : Міжнародна педагогічна академія, 2005. – 254 с.
4. **Балл, Г. О.** Сучасний гуманізм і освіта: соціально-філософські та психолого-педагогічні аспекти [Електронний ресурс] / Г. О. Балл. – Рівне : "Ліста-М", 2013. – 128 с.
5. **Виготський, Л. С.** Эмоции и их развитие в детском возрасте [Электронный ресурс] / Л. С. Виготский // Собр. соч. М. : Педагогика, 2012. – Т. 2. – С. 436.
6. **Колесніченко, Л. А.** Основи психології та педагогіки [Текст] : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Л. А. Колесніченко, Л. Л. Борисенко. – К. : КНЕУ, 2008. – 157 с.
7. **Мацко, Л. А.** Основи психології та педагогіки [Текст] : навчальний посібник / Л. А. Мацко. – Вінниця : ВНТУ, 2009.
8. **Ортинський, В. Л.** Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. Л. Ортинський. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
9. **Павелків, Р. В.** Вікова психологія [Електронний ресурс] : підручник / Р. В. Павелків. – К. : Кондор, 2011. – 469 с.
10. **Русинка, І. І.** Психологія [Текст] : навч. посіб. / І. І. Русинка. – К. : Знання, 2007. – 367 с.
11. **Савчин, М. В.** Загальна психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. В. Савчин. – К. : Академвидав, 2011. – 464 с. (Серія "Альма-матер").

12. **Савчин, М. В.** Педагогічна психологія [Текст] : навч. посіб. / М. В. Савчин. – К. : Академвидав, 2007. – 424 с.
13. **Семиченко, В. А.** Психологія [Електронний ресурс] / В. А. Семиченко. – К. : Форпіка. – 2001. – 168 с.
14. **Семиченко, В. А.** Психологія особистості [Текст] / В. А. Семиченко. – К. : Видавець Ешке О. М., 2001. – 168 с.
15. **Скрипченко, О. В.** Загальна психологія [Електронний ресурс] : підручник/ О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук, Т. М. Лисянська. – К. : Либідь, 2005. – 464 с.
16. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / За ред. С. Д. Максименка, дійсного члена АПН України, д-ра психологічних наук, професора (відповідальний редактор); Л. А. Онуфрієвої, канд. психологічних наук, доцента (відповідальний секретар). – Вип. 6. Частина 1.

Допоміжна

17. Закон України "Про освіту". – К., 1996.
18. Закон України "Про загальну середню освіту" / Освіта України. – 1999. – 12 серпня.
19. Концепція безперервної системи національного виховання. – К., 1994.
20. Концепція позакласної виховної роботи в загальноосвітній школі. – К., 1991.
21. Концепція 12-річної середньої загальноосвітньої школи. – К., 2000.
22. Концепція школи нової генерації – української національної школи-родини. – К., 1994.
23. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності // Шлях освіти. – 2000. – № 3.

24. Орієнтовна регіональна програма національного виховання учнівської молоді. – Рівне, 1994.

25. Положення про середній загальноосвітній навчально-виховний заклад. – К., 2001.

26. **Волошина, В. В.** Загальна психологія: практикум / [Електронний ресурс] / В. В. Волошина, Л. В. Долинська, С. О. Темрук, О. В. Ставицька. – К. : Каравела, 2005. – 280 с.

27. **Джелалі, В. О.** Психологія вирішення конфліктів [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. О. Джелалі. – Харків–Київ : Р. И. Ф., 2006. – 320 с.

28. **Долинська, Л. В.** Психологія конфлікту [Текст] : навч. посіб. / Л. В. Долинська, Л. П. Матяш-Заяць. – К. : Каравела, 2010. – 304 с.

29. **Дуткевич, Т. В.** Конфліктологія з основами психології управління [Текст] : навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – К. : Центр навч. літератури, 2005. – 456 с.

30. **Кириленко, Т. С.** Психологія: емоційна сфера особистості [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Т. С. Кириленко. – К. : Либідь, 2007. – 256 с.

31. **Клименко, В. В.** Психологія творчості [Текст] : навч. посіб. / В. В. Клименко. – К. : Центр навч. літ-ри, 2006. – 480 с.

32. **Лесько, О. Й.** Етика ділових відносин [Текст] : навч. посіб. / О. Й. Лесько, М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська, Г. Г. Рузакова. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 320 с.

33. **Максименко, С. Д.** Загальна психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / С. Д. Максименко. – К. : Центр навч. літератури, 2004. – 272 с.

34. **Мацко, Л. А.** Основи психології та педагогіки. Психологія: лабораторний практикум [Текст] / Л. А. Мацко, М. Д. Прищак, Т. В. Первушина. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 139 с.

35. **Москаленко, В. В.** Соціальна психологія [Текст] : підручник / В. В. Москаленко. – К. : Центр навч. літератури, 2005. – 624 с.

36. **Орбан-Лембрик, Л. Е.** Соціальна психологія [Електронний ресурс] / підручник: у 2 кн. Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Л. Е. Орбан-Лембрик. – К. : Либідь, 2006. – 560 с.

37. **Пашукова, Т. І.** Практикум із загальної психології [Текст] / Т. І. Пашукова, А. І. Допіра, Г. В. Д'яконов. – К. : Т-во "Знання", КОО, 2006. – 203 с.

38. **Розов В. І.** Адаптивні антистресові психотехнології [Текст] : навч. посіб. / В. І. Розов. – К. : Кондор, 2005. – 278 с.

39. **Степанов, О. М.** Основи психології і педагогіки [Текст] : навч. посіб. / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006. – 520 с.

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни	3
2. Мета і завдання навчальної дисципліни	4
3. Програма навчальної дисципліни	5
4. Структура навчальної дисципліни	8
5. Практична робота	10
6. Самостійна робота	11
7. Методи навчання	16
8. Методи контролю	17
9. Розподіл балів, які отримують студенти	19
10. Питання для модульного контролю	21
Список літератури	26